

endnu gladere, hvor vigtig jeg end anser Loven, om der var forelagt en Lov, hvorunder Bankerne kunde komme ind, en Lov om Aktieforetagerender, thi det vil vise sig, at det er desra Uroen kommer. Naar Sparekasserne blot kunne faae Lov til at være, hvad de ere, og ikke blive trykkede fra andre Sider og blive tvungne til at være Banker, saa ville disse Institutioner nok kunne klare og rede for sig til enhver Tid, selvølgelig i Almindelighed, men det vil dog være meget sjældent, at det Modsatte er Tilfældet. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

W. Petersen: Jeg vil først tillade mig at udtale min Tak til den ærede 6te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Lagesen), der først havde Ordet i denne Debat, for den klare og bestemte Maade, hvorpaa han aabnede Debatten. Det ærede Medlem gav en Fremstilling af Forholdene, som vistnok for Mange af os har været aldeles instruktiv. Der er flere af de Ting, det ærede Medlem anførte, som jeg tidligere havde tænkt paa at nævne, men jeg erkjender, at jeg langt fra vilde have kunnet udtale mig saa klart og korrekt, som den ærede Landssthingsmand udtalte sig, og derfor udtaler jeg min Tak til ham. Jeg kan altsaa strax gaa ind paa de forskjellige Bemærkninger, jeg har at gjøre ved Lovforlaget. Jeg er ogsaa glad ved, at det er fremkommet. Jeg erkjender, at efter den Bevægelse, som har været i Sparekasserne, var det næsten en absolut Forpligtelse for den høitærede Minister at tage Sagen i sin Haand. Derimod erkjender jeg ingenkunde, at denne Bevægelse just har været saa aldeles berettiget, thi det skal siges, at uuder alle de vanskelige Pengeforhold, hvorunder vi have levet i de sidste fire Aar, har der dog viist sig det Scersyn, at af de 400 Sparekasser, som have været i Virksomhed her i Landet, er der kun een eneste, som ikke har kunnet klare sig, og ved denne ene er der jo dog det Forhold, at det ved Bestyrelsens Hæderlighed og Respektabilitet er kommet der til, at ikke en eneste Indskyder vil komme til at tabe en Dre. Dette mener jeg, er et Bevis for, at Forholdet ved de egentlige Sparekasser her i Landet og Bestyrelsen af disse langtfra har været saa daarlig, som man har villet gjøre det. Smidtidigt anerkjender jeg, som sagt, at Bevægelsen har høvt sin Berettigelse. Den har lært Sparekassebestyrelserne at se paa mange af disse Ting med andre Øine end dem, hvormed de tidligere have set paa dem, og navnlig har den lært Sparekassebestyrelserne, at det virkelig ikke gaar an for en Sparekasse at udlaane alle sine Midler i Prioriteter, men at det er absolut nødvendigt at have en vis Del af dem anbragt i let realisable Gjenstande. Jeg erkjender, som jeg allerede har udtalt, at den høitærede Minister har været ikke alene berettiget, men næsten forpligtet til at tage Sagen i sin Haand. Derfor er jeg ogsaa særdeles

glad ved det forelagte Lovudkast, som paa nogle enkelte Undtagelser nær ogsaa tilfredsfiller mig. De Bemærkninger, jeg har at gjøre ved Lovforlaget, angaa naturligvis § 2. Jeg har en noget anden Betragtning end den, som den ærede første Laler gjorde gjældende. Jeg har personlig en vis Uvertion for at bestemme Værdien af Penge. For mig er Penge ikke Andet end Varer; det er Varer, saa godt som Korn, Smør og alle andre Ting; de have deres Pris, og det gaar i Virkeligheden ikke an at fixere disse Priser ved en Lov. Ganste anderledes vilde det umegtelig stille sig, dersom den Definition vilde blive gjort gjældende, som den ærede første Laler navnte, nemlig, at det for de ældre Sparekassers Vedkommende maatte have sit Forblivende ved en Rente af 4 pCt., medens man for de ny oprettede gjerne kunde stipulere en Rente af 3,65. Smidtidigt tror jeg dog ikke, det vilde være heldigt, at Sagen stillede sig saaledes, at enkelte Sparekasser fik en anden Rentefod end de andre; men jeg tror virkelig, at det endnu mindre gaar an at stille Sagen paa den Maade, som en anden æret Laler tog den, at Sparekassen maatte have en forskjellig Rente for de nyere Indlaan og de ældre. Dersom Definitionen kun gaar ud paa, at det gjælder om de nye Sparekasser, saa har det naturligvis mindre at betyde, men saaledes som Udtrykkene ere i Loven, maatte jo Betydningen være den, at alle Sparekasser i Fremtiden kun maatte tage for deres indstaaende Kapitaler 3,65 pCt. Rente. Det er i Virkeligheden en meget stor Sag og større, end man maaste i Almindelighed er tilbøielig til at antage, thi dersom man ser paa Sparekassekommissionens Betænkning og de Bilag, der ledsage den, viser det sig, at af de ca. 400 Sparekasser, der eksistere her i Landet, er der kun 15, som give under 4 pCt.; alle de andre give 4 pCt. og derover. Dersom man altsaa paa en Gang vilde berøve Indskyderne de 0,35 pCt., vilde man faae en ganske kjon lille Sum af 700,000 Kr., som man paa en Gang vilde tage bort fra Sparerne. Jeg bergener dette Tab for Sparerne omtrent til $\frac{1}{3}$ pCt. og Kapitalen til 210 Millioner, saa vi altsaa faae en Mindreindtægt for Sparerne af 700,000 Kr. om Aaret, og det forekommer mig at være for meget at flaa bort med et eneste Pennestrøg af de ærede Herrer. Kan Bestemmelsen fortolkes saaledes, at den kun gjælder for de nye Sparekassers Vedkommende, filler Sagen sig naturligvis noget anderledes. Jeg gaar dernæst over til Bestemmelserne i § 2, hvor blandt Andet findes Bestemmelsen om $\frac{1}{2}$ pCt. Amortifikation. Hvad denne angaar, er jeg enig med den sidste ærede Laler; jeg er egentlig heller ikke for den halve Procent Amortifikation. Forskjellen paa Laan i Sparekasser og paa Laan i Kreditforeninger ligger paa to Steder og er navnlig den, at i Sparekasser faar man Laanet udbetalt kontant, i Kreditforeninger derimod i